



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA (ÖZET)

Akil ve sağduyuya dayalı çağdaş bir yaklaşımın, Türkiye ile Ermenistan'ın kendilerini hapsettikleri önyargı ve düşmanlığın tutsaklığından kurtararak, barış ve işbirliğine dayalı ortak bir geleceği inşa etmek için somut ve yapıcı girişimlerde bulunmalarını emrettiği inancı ve geçmişin bugünümüzü ve geleceğimizi kararlılıkla önlemek amacıyla, İktidar ve Ana Muhalefet Partileri 2005 yılında cesur bir siyasi irade ortaya koymak suretiyle 1915'te yaşanan ve hem Türklerin hem de Ermenilerin büyük ıstıraplar çekmesine yol açan beşeri facianın tüm yönlerinin kurulacak bir ortak tarihçiler komisyonu tarafından bilimsel araştırma yöntemiyle gün ışığına çıkarılmasını öngören bir öneri yapmışlardı. TBMM tarafından da oybirliğiyle onaylanarak Ermenistan'a iletilen bu öneriye, bugüne kadar olumlu bir yanıt vermemiş olan Ermenistan Hükümeti, Türkiye'yi dünyaya Ermenilere soykırım uygulamış bir ülke gibi tanıtmak amacıyla yıllarca önce başlattığı kampanyayı yoğun biçimde sürdürmektedir. Bu kampanya çerçevesinde, AB Parlamentosu'na ilaveten 18 ülke parlamentosuna sözde Ermeni soykırımını tanıyan kararlar aldırılmışlardır. Bu bağlamda önemle altı çizilmesi gereken bir husus da , bazı Batılı devletlerin, soykırım iddialarını, Türkiye'nin dış politikasını kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek ve ödünler elde etmek amacıyla, bazılarının da bu sorundan ülkemizin AB'ye tam üye olmasını engellemek veya onu ikinci sınıf ortaklık statüsüne mahkum etmek için bir baskı unsuru olarak kullanmak istedikleridir. Bu amaçla bazı Avrupa'lı devlet adamları Türkiye'nin soykırım iddiasını kabul etmedikçe AB'ye üye olamayacağını açıkça ifade etmektedirler. Belirttiğimiz bu hususlar ışığında, Batı alemi tarafından da büyük ölçüde benimsenen ve adeta aksi iddia edilemeyecek bilimsel bir veri olarak kabul edilmeye başlanan sözde soykırım iddiasının, bugün Türkiye'ye yönelik küresel bir tehdit boyutunu kazanmış olduğu ortaya çıkmaktadır. Erivan'ın amacı Ermenistan Bağımsızlık Bildirisi'nde yer aldığı ve anayasasına da yansıtıldığı şekilde Büyük Ermenistan idealini gerçekleştirmek ve soykırım iddiasını bu hedefe ulaşmak için kullanmaktır. Diğer bir deyişle soykırım iddiası, Ermenistan ve Ermeni diasporasının Türkiye'ye yönelik tazminat ve toprak taleplerine odaklanmış ırkçı ve yayılmacı politikalarına gerekçe oluşturmaktadır. Kendini Türkiye'ye karşı topyekun bir savaş içinde gören ve tüm enerjisi ile varlığını bu savaş için seferber eden Ermeni tarafı,

soykırım iddiasını, hükümetler, parlamentolar, milletlerarası kuruluşlar nezdinde kabul ettirmek amacıyla yoğun siyasi girişimlerde bulunmakta; Batılı ülkelerin kütüphane raflarında yer alan çok sayıda yeni bilimsel yayınlar üretmekte; Türkiye ve Türkleri kötüleyen etkili sinema filmlerin vizyona sokmakta; Avrupa ve Amerikan basınına etkileyen ve lehinde yorumlar yapılmasına yol açan uluslararası sempozyumlar düzenlemekte ve uluslararası alanda ses getiren lobicilik faaliyetleri yürütmektedir. Bu yoğun ve sistemli faaliyetleri nedeniyle, Ermenistan uluslararası alanda iddialarına her geçen gün daha da ağırlık kazandırmaktadır. Türkiye, hernekadar son yıllarda Ermeni soykırımını çürütmeye yönelik faaliyetlerde ciddi bir atılım yapmışsa da, yine de ülkemizin bu mücadelede zayıf kaldığı bir gerçektir. Ermenistan bu soykırım iddialarını sürdürürken bir yandan da Azerbaycan'a yaptığı ve çok sayıda masum insanın ölümüne yol açan saldırıları ve Azeri topraklarının % 20'sini hala işgal etmekte olduğu, bir milyon Azeri'yi göçe zorladığı gerçeğini unutturmak istemektedir. Aynı şekilde 40'ı aşkın Türk diplomatını öldüren Ermeni terör örgütü ASALA mensuplarından çoğunun yakalanıp cezalandırılmadığını da hafızalardan silmek istemektedir.

Bütün bu hususların göz önüne alınarak, Türkiye tarafından Ermeni sorununu bütün boyutlarıyla ele alacak ve Ermeni iddialarını etkisiz hale getirecek etkili, yaratıcı ve bilinçli bir mücadelenin nasıl ortaya konacağına araştırılması önem kazanmaktadır. Ermeni meselesi, günümüzde, tarihsel, hukuksal, siyasal ve kamuoyu oluşturulması boyutları olan bir uluslararası ilişkiler sorunu niteliği kazanmıştır. Bu itibarla bu dört boyutu dikkate alan uzun vadeli bir stratejik plan ile bunu uygulayacak iç ve dış kurumsal yapının ortaya çıkarılmasına ihtiyaç vardır. Bu meyanda, Türkiye'nin Ermenistan'a yönelik politikasının değerlendirilmesi de önem kazanmaktadır. Bu hususların araştırılması ve yapılacak düzenlemelerin ortaya çıkarılması amacıyla, Anayasa'nın 98 inci, TBMM içtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını az ve teklif ederiz.

- 1- Şükrü Mustafa ELEKDAĞ - İstanbul
- 2- Salih GÜN - Kocaeli
- 3- Mehmet Vedat YÜCESAN - Eskişehir
- 4- Ali Kemal DEVECİLER - Balıkesir
- 5- Erdal KARADEMİR - İzmir
- 6- Berhan ŞİMŞEK - İstanbul
- 7- Onur ÖYMEN - İstanbul
- 8- Haluk KOÇ - Samsun

~~9- Emin KOÇ - Yozgat~~

- 10- Bayram Ali MERAL - Ankara
- 11- Mehmet KÜÇÜKAŞIK - Bursa
- 12- Tuncay ERCENK - Antalya
- 13- N. Gaye ERBATUR - Adana
- 14- Ahmet ERSİN - İzmir
- 15- Gürol ERGİN - Muğla
- 16- Sıdika SARİBEKİR - İstanbul
- 17- Mevlüt COŞKUNER - Isparta
- 18- Gökhan DURGUN - Hatay
- 19- Osman ÖZCAN - Antalya
- 20- Halil TİRYAKİ - Kırıkkale
- 21- Mehmet BOZTAŞ - Aydın
- 22- Ramazan Kerim ÖZKAN - Burdur
- 23- Yavuz ALTINORAK - Kırklareli
- 24- Hasan Fehmi GÜNEŞ - İstanbul
- 25- Orhan Ziya DİREN - Tokat
- 26- Ufuk ÖZKAN - Manisa
- 27- İlyas Sezai ÖNDER - Samsun
- 28- Mehmet IŞIK - Giresun
- 29- Mehmet TOMANBAY - Ankara
- 30- İnal BATU - Hatay
- 31- Muharrem TOPRAK - İzmir
- 32- Yakup KEPENEK - Ankara
- 33- Hasan AYDIN - İstanbul

GEREKÇE:

1. Günümüz perspektifinden bakıldığında, modern uluslararası ilişkilerde, bir asra yakın bir dönemdir süregelen Türk – Ermeni anlaşmazlığına benzeyen başka bir “anomalinin” mevcut olmadığı göze çarpıyor. Dünyamızın, akla durgunluk veren soykırımlara, korkunç vahşet ve katliamlara ve milyonlarca insanın telef olduğu savaşlara tanık olduğunu, ancak bu olaylardan etkilenen ulusların bugün karşılıklı önyargı ve ~~düşmanlıklarını yenerek aralarında uygar ilişkiler kurmayı, hatta dostluk ve işbirliği içinde yaşamayı başardıklarını~~ görüyoruz.

Bu bakımdan, akıl ve sağduyuya dayalı çağdaş bir yaklaşım, Türkiye ile Ermenistan'ın kendilerini hapsettikleri önyargı ve düşmanlığın tutsaklığından kurtararak, barış ve işbirliğine dayalı ortak bir geleceği inşa etmek için geç de olsa somut ve yapıcı girişimlerde bulunmalarını emretmektedir.

2. Bu amaçladır ki, İktidar ve Ana Muhalefet Partileri, cesur bir siyasi irade ortaya koyarak, Türk ve Ermeni uluslarının yaşadıkları beşeri facianın tüm yönlerini bilimsel araştırma yöntemiyle gün ışığına çıkarmak suretiyle tarihleriyle yüzleşmelerini ve bunun sonuçlarını kabul etmelerini öngören bir öneri yapmışlardır. Bu öneri, Türkiye ile Ermenistan'ın kendi tarihçilerinden oluşacak ortak bir komisyon kurmalarını, ulusal arşivlerini kısıtlamaya tabi tutmadan araştırmaya açmalarını, ilgili diğer ülkelerdeki arşivlerde de sürdürülecek bu araştırmaların sonuçlarının dünya kamuoyuna açıklanmasını ve bahis konusu komisyonun kuruluş ve çalışma yöntemlerinin iki ülke arasında saptanmasını öngörmektedir.

3. Bu öneriyi içeren bir deklarasyon TBMM tarafından oybirliğiyle kabul edilerek 13 Nisan 2005 tarihinde açıklanmıştır.

4. Ancak, Ankara'nın, bir uzlaşma zemini yaratmayı hedefleyen bu barışçı önerisine Erivan tarafından olumlu bir yanıt verilmemiş, Ermenistan, ve Ermeni diasporası, Türkiye'yi dünyaya “Hristiyan Ermenilere karşı soykırım uygulamış bir Müslüman ülke” olarak tanıtmak amacını güden hasmane kampanyalarını sürdürmeye deva etmişlerdir. Özellikle



Ermenilerin 2005 Nisan'ında sözde soykırımın 90. yılını anmaları dolayısıyla ivme kazanan bu kampanyanın kazandığı uluslararası boyut, Türkiye'nin ulusal çıkarları ve dış politikası üzerinde olumsuz etkiler yapmaktadır. AB Parlamentosu'na ilaveten 18 ülke parlamentosunun Ermeni soykırımını kabul eden kararlar almış olması, bunlar arasında, Belçika, Yunanistan, İtalya, Vatikan, Fransa, İsviçre, Hollanda, Polonya ve Almaya gibi Avrupa devletlerinin bulunması, ayrıca AB Komisyonu ile Parlamentosu'nun yıllık raporlarında Ermeni iddialarına artık rutin bir şekilde yer verilmesi, bu konuda Türkiye'ye yönelen baskı hakkında bir fikir verebilir.

5. Bu bağlamda önemle altı çizilmesi gereken bir husus da , bazı Batılı devletlerin, soykırım iddialarını, Türkiye'nin dış politikasını kendi çıkarları doğrultusunda yönlendirmek ve ödünler elde etmek amacıyla, bazılarının da bu sorundan ülkemizin AB'ye tam üye olmasını engellemek veya onu ikinci sınıf ortaklık statüsüne mahkum etmek için bir baskı unsuru olarak kullanmak istedikleridir. Belirttiğimiz bu hususlar ışığında, Batı alemi tarafından da büyük ölçüde benimsenen ve adeta bilimsel bir veri olarak kabul edilmeye başlanan sözde soykırım iddiasının, bugün Türkiye'ye yönelik küresel bir tehdit boyutunu kazanmış olduğu ortaya çıkmaktadır.

6. Yaptığımız bu değerlendirmenin gerçeklik ve ciddiyetini şu üç güncel gelişme hiçbir kuşkuyla meydan vermeyecek şekilde teyit ediyor.

Bunlardan birincisi, Fransız Ulusal Meclisi'nin, sözde Ermeni soykırımını ret etmenin hapis veya para cezasıyla cezalandıracak bir suç olduğunu öngören "inkar yasası" tasarısını kabul etmiş olmasıdır. Hernekadar bu süreç tamamlanmamış olsa da, konu Fransa'da her siyasi partinin yararlanmak istediği bir iç siyaset malzemesi haline gelmiştir. Bu durumda, Fransa'daki siyasi konjonktüre göre bu içerikte bir yasa tasarısının Senato'dan dan da geçirilerek yasalaşması göz ardı edilemeyecek bir olasılık boyutunu kazanmıştır.

İkinci endişe verici gelişme, AB dönem Başkanı Almanya'nın , Ermeni soykırımını ret etmenin AB üyesi ülkelerde mahkeme kararıyla cezalandırılmasına yol açacak bir yasal düzenleme üzerinde çalışmakta olmasından kaynaklanıyor. Son günlerde Almanya'daki Ermeni lobisinin gayretleriyle ivme kazandığı anlaşılan bu çalışma, "soykırım, savaş suçları ve insanlığa karşı işlenmiş suçları" inkar edenlere bir ile üç yıl arasında hapis öngörüyor.

Almanya bu yasal düzenlemeyi, Temmuz ayından önce AB Adalet ve İçişleri Bakanları Konseyi'ne taşımak ve Birliğe mal etmek istiyor. Almanya tüm AB ülkelerini ikna edemeyerek bunu kendi başkanlık döneminde başaramasa bile, Türkiye – AB ilişkilerine ambargo koyacak çok tehlikeli bir süreci başlatmış oluyor. Almanya'da 2.7 milyon Türk kökenli vatandaş ve soydaşımızın bulunması, bu hasmane öneriye, hiç mübalağasız, Türk – Alman ilişkilerini mahvedecek bir nitelik kazandırmaktadır. Alman makamlarının bu gerçeği görmezden gelmeleri düşündürücüdür.

Nihayet, Lozan Mahkemesi'nin Perinçek davası nedeniyle, 1915 olaylarının soykırımı olduğu yolunda almış olduğu kararın oluşturduğu emsal, Ermenistan'a sorunu diğer Avrupa ülkelerine de taşıyarak **soykırım iddiasına hukuki bir kimlik kazandırma yolunu açmış bulunuyor**. Çünkü, Avrupa ülkelerinin birçoğunun mevzuatı, Lozan Mahkemesi'nin kararını dayandığı İsviçre Ceza Yasası'nın mükerrer 261. maddesine tamamen benzeyen yasal düzenlemeler içermektedir. Bu durumda, İsviçre'den sonra diğer Avrupa ülkelerindeki Ermeni diaspora temsilcilerinin, ya kendileri fırsat yaratarak, ya da ortaya çıkan fırsatları değerlendirerek, Ermeni soykırımının vuku bulduğuna ilişkin mahkeme kararları aldıkları imkan dahiline girmiş olmaktadır. Ermeni iddialarına ilişkin Parlamento kararları sayısının artmasının yanında, buna bir de yargı kararlarının eklenmesi, Ermeni soykırımı "müktesebatına" (gerçekmiş gibi kabul edilen bilgi birikimi anlamında) büyük güç kazandıracaktır.

7. Türkiye'nin Ermeni propagandasıyla mücadele zayıf kalmasının başta gelen bir nedeni, Türk kamuoyunun Ermeni soykırımı iddiasının arkasında yatan tehdidin gerçek niteliğini kavramamış olmasından kaynaklanmaktadır. Gerçekte, Ermeni soykırım iddiası, Ermenistan'ın **Haydat** davasının gerçekleştirilmesi için kullanılan temel siyasi araçtır. Bu davanın odaklandığı iki hedefin birincisi; Doğu Anadolu'yu da kapsayan tarihi Ermeni topraklarının geri alınması ve "Büyük Ermenistan" ın kurulması; ikincisi de dünyanın çeşitli bölgelerine dağılmış Ermenilerin Büyük Ermenistan'a dönmelerinin sağlanmasıdır. Yunanlıların "Megalo İdea" sından pek farklı olmayan bu ırkçı ve yayılmacı ideolojiyi benimseyen Ermenistan ve diaspora Ermenileri "kendilerini Türklere karşı bir asırdır kesintisiz topyekun bir savaş içinde görmekte ve tüm varlık ve enerjilerini bu savaş için seferber etmektedirler". Esasında **Haydat** hedefleri, Ermenistan Bağımsızlık Bildirisi'nde ve bu bildiriye atıfta bulunan Ermenistan Anayasası'nda yer almaktadır. Keza anayasanın 13.

maddesinde Türkiye topraklarının bir parçası olan Ağrı Dağı Ermenistan'ın devlet arması olarak tanımlanmaktadır. Bu tablonun tamamlanması için, Şubat 1991'de Taşnaksutyun (Devrimci Ermeni Federasyonu Partisi) üyelerinin etkisi altında Ermenistan Parlamentosu'nun, Kars Anlaşmasıyla belirlenmiş olan halihazır Türk - Ermeni sınırını tanımadığını da kararlaştırmış olduğunun belirtilmesi gerekecektir. Görüleceği üzere, soykırım iddiası esasında, Türkiye'ye yönelik tazminat ve toprak taleplerine odaklanmış ırkçı ve yayılmacı bir politikaya gerekçe oluşturmaktadır.

8. İddialarının belgesiz, kanıtsız, tutarsız ve abartılı olmasına rağmen, Ermenilerin dünya kamuoyuna mağduriyetlerini inandırmaktaki başarıları, fanatik bir dürtüyle, örgütlü, planlı ve sistemli çalışmalarına dayanmaktadır. Yukarda da belirtmiş olduğumuz üzere, kendini Türkiye'ye karşı topyekun bir savaş içinde gören ve tüm enerjisi ile varlığını bu savaş için seferber eden Ermeni tarafı, esasen güçlü görünen konumunu; hükümetler, parlamentolar, milletlerarası kuruluşlar nezdinde tezini kabul ettirmek amacıyla yoğun siyasi girişimlerde bulunarak; Batılı ülkelerin kütüphane raflarında yer alan çok sayıda yeni bilimsel yayınlar üreterek; Türkiye'yi ve Türkleri kötüleyen etkili sinema filmleri yaptırıp bunları vizyona sokarak; Avrupa ve Amerikan basınıni etkileyen ve lehlerinde yorumlar yapılmasına yol açan uluslararası sempozyumlar düzenleyerek ve uluslararası alanda ses getiren lobicilik faaliyetleri yürüterek, her geçen gün daha da daha da takviye etmektedir.

9. Türkiye'ye gelince, son yıllarda Ermeni soykırımı iddialarını çürütmeye yönelik faaliyetlerde ciddi bir atılım görüldüğü bir gerçektir. Türk Tarih Kurumu, ATASE, ASAM, Ermeni Etütleri Enstitüsü ve Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü gibi kuruluşlarımız bilimsel araştırmalar yapıyor, makaleler ve kitaplar yayımlıyorlar. Bazı üniversitelerimiz ve sivil toplum kuruluşlarımız sempozyumlar düzenliyorlar. Bu muhakkak ki memnuniyet verici bir gelişme...

Ancak, Türkiye'nin bu faaliyetleriyle Ermeni tarafının etkinliklerini ve aldığı sonuçları mukayese ettiğimiz zaman çok acı bir gerçeğe karşılaşıyoruz. Bu da Türkiye'nin bu mücadelede son derece zayıf kaldığıdır. Türkiye, Ermeni cephesinin yürüttüğü bu muazzam faaliyetin oransal olarak çok küçük bir yüzdesini dahi gerçekleştiriyor. Bu nedenle Türkiye Ermeni propagandasına karşı koymada etkili olamıyor ve her gün zemin kaybediyor. Türkiye'nin Ermenistan'a yönelik dış politikasının da, Ermeni iddialarıyla mücadelede yardımcı olmadığı bir gerçektir.

10. Bu gidiş durdurulamadığı takdirde, Türkiye'nin davasını kaybetmesi kaçınılmaz olacaktır.

Böyle bir gelişmenin ülkemizin uluslararası konumu, dış politikası ve güvenliği açılarından yaratacağı büyük zararlar dikkate alınarak, Türkiye tarafından Ermeni iddialarını etkisiz hale getirecek etkili, yaratıcı ve bilinçli bir mücadelenin nasıl ortaya konacağını araştırılması önem kazanmaktadır.

Türkiye'nin bugüne kadar Ermeni iddialarıyla mücadelesi, uzun vadeli bir perspektifle oluşturulmuş bir stratejiye uygun olarak ve pro – aktif bir yaklaşımla yürütülmemiştir. Türkiye'nin bir yayın politikası ve Türk tezlerini savunacak kitaplar yazacak doktora, master öğrencileri yetiştirecek eğitim politikası olmamıştır. Konunun hukuksal yönünün dahi ele alınması büyük gecikmeyle gerçekleşmiştir.

Bugüne kadarki çalışmalar, soykırım kararları yabancı ülkeler parlamentolarına geldikçe bunların önlenmesi için bir süre yoğun bir çalışmaya girişilmesi, sonra da işin arkasının bırakılması şeklinde tecelli etmiştir. Saman alevi gibi parlayıp sönen bu çalışma tazinin Türkiye'ye çıkardığı fatura ağır olmuştur. Strateji ve bunu uygulayacak bir yapılanmanın yokluğunun bir diğer sakıncası, koordinasyonluk ve başıboşluk olmuştur. Halen bu konuyla iştigal eden devlet daireleri ve kurumlar, birbirleriyle çoğu zaman koordinasyonsuz bir şekilde çalışmakta, her biri kendine göre bir program uygulamaktadır. Böyle olunca da, çalışmalar, Ermeni tarafının iddialarını çürütecek ve Türk tezinin savunulmasını güçlendirecek alanlara yönlendirilememekte ve savunmamızı takviye edecek yeni argümanların yaratılması mümkün olmamaktadır. Aynı

Ermeni meselesi, günümüzde, **tarihsel, hukuksal, siyasal ve kamuoyu oluşturulması** (public relations) boyutları olan devasa bir uluslararası ilişkiler sorunu niteliği kazanmıştır. Bu itibarla bu dört boyutu dikkate alan uzun vadeli bir stratejik plan ile bunu uygulayacak iç ve dış kurumsal yapının ortaya çıkarılmasına ihtiyaç vardır. Böyle bir stratejinin oluşturulması, yukarda değindiğimiz yayın politikasını, eğitim politikasını, bu amaçlarla üniversitelerle işbirliğini, uluslararası ceza hukuku alanında uzmanlaşmış akademisyenler yetiştirilmesini gerektirecektir.

